

СИЛАБУС

з курсу «Організація бухгалтерського обліку та контролю» на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 5 кредитів (ECTS): 30 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 104 годин – самостійна робота, курсова робота, екзамен.

Викладач курсу – Поливана Людмила Анатоліївна к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/polivana-ljudmila-anatoliivna>)

Опис курсу

Пререквізити – фінансовий облік, управлінський облік, бухгалтерський облік, інформаційні системи і технології в обліку та аудиті.

Коротка анотація курсу (загальна характеристика).

Організація обліку – самостійний розділ, який для бухгалтерів має дуже важливе значення. Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики управління провідними підприємствами. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити сучасну методологію та інструментарій організації бухгалтерського обліку та контролю. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: розуміти вибір конкретного застосування елементів методу бухгалтерського обліку та його організації, при яких найбільш економно і раціонально здійснюються збір, обробка і зберігання бухгалтерської інформації з метою оперативного контролю за правильним використанням майна підприємства та надання користувачам неупередженої інформації у формі фінансової звітності; організацію облікового процесу на підприємстві та організацію і техніку обліку; сучасні умови реформування економіки, прискорення змін та ускладнення зовнішнього середовища, зростання рівня конкуренції зумовлюють велике значення подальшого вдосконалення як системи управління підприємством в цілому так і окремих її підсистем – обліку і контролю. Недоліки організації викликають відставання обліку, затримання подання звітних даних та іншої обліково-економічної інформації, призводять до заплутаності обліку, створення умов для розкрадання матеріальних цінностей та інших зловживань, збільшення витрат на утримання облікового персоналу. Наявність великих розривів між моментом одержання обліково-економічної інформації і моментом її використання перешкоджає підвищенню економічної ефективності діяльності підприємства.

Мета та основні завдання курсу.

Мета курсу – формування у майбутніх фахівців систематизованого комплексу знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, вивчення організації і техніки обліку, контролю й аналізу на підприємстві, раціональної структури облікового, контрольного й аналітичного процесів, організації роботи виконавців.

Завдання курсу – оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Вивчення даного курсу дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати: принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік, організацію роботи облікового апарату, організацію документування господарських операцій та документообігу, організацію облікової політики підприємства, організацію бухгалтерського контролю, організацію юридичної відповідальності на підприємстві.

вміти: організувати роботу бухгалтерської служби на підприємстві, формувати основні положення облікової політики, складати первинні документи, складати бухгалтерські проводки, узагальнювати інформацію з первинних документів в регістрах синтетичного та аналітичного обліку. виправляти помилки в бухгалтерській документації, здійснювати оцінку майна підприємства, складати та аналізувати Баланс (звіт про фінансовий стан) підприємства, використовувати інформацію з форм звітності для проведення аналізу діяльності підприємства, організувати, проводити і оформляти результати інвентаризації, організувати збереження бухгалтерської документації.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення курсу забезпечує формування у фахівців компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів організації бухгалтерського обліку та контролю, а також формування здатностей:

- визначати теоретичні основи, принципи та інструментарій організації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством;

- використовувати принципи системного підходу та методи теорії організації для упорядкування облікового процесу;

- визначати етапи організації облікового процесу та формувати необхідно організаційно-проектну документацію;

- формувати графіки документообігу та визначати й оптимізувати перелік облікових номенклатур;

- розробляти організаційно-нормативну регламентацію діяльності виконавців облікового процесу та функціонування облікових підрозділів;

- визначати облікову політику підприємства в частині обліку його активів, капіталу та зобов'язань;

- визначати облікову політику в частині обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства;

- оцінювати якість організації облікового процесу та розробляти пропозиції щодо планування його розвитку;

- розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з організації бухгалтерського обліку та контролю;

- вміти ставити та вирішувати проблеми з організації бухгалтерського обліку та контролю;

- генерувати нові ідеї;

- формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності бізнесу;

Результати навчання - в результаті вивчення курсу студенти можуть знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження, визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації, готувати й обґрунтовувати

висновки задля консультування власників суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку.

Структура курсу

Змістовний модуль I «Методологічні засади організації бухгалтерського обліку»

Лекції:

Тема 1. Поняття, завдання і значення організації бухгалтерського обліку.

Тема 2. Організація роботи облікового апарату.

Тема 3. Організація документування господарських операцій та документообігу.

Тема 4. Організація облікової політики підприємства.

Практичні заняття:

Тема 1. Організація документування господарських операцій.

Тема 2. Класифікація документів та порядок їх складання. Приймання, перевірка та правила обробки первинних документів.

Тема 3. Складання графіку документообігу. Організація зберігання та утилізація бухгалтерських документів.

Тема 4. Поняття облікової політики та основні принципи її організації.

Класифікація розділів.

Змістовний модуль II «Організація контролю на підприємстві»

Лекції:

Тема 5. Організація бухгалтерського контролю.

Тема 6. Організація управлінського і податкового обліку на підприємстві.

Тема 7. Організація юридичної відповідальності на підприємстві.

Практичні заняття:

Тема 5. Поняття, завдання, суб'єкти та об'єкти внутрішньогосподарського контролю.

Тема 6. Методи здійснення внутрішньогосподарського контролю.

Тема 7. Бухгалтерський контроль: поняття та організація. Організація юридичної відповідальності на підприємстві.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; залік - 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>